

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Назва курсу	Фінансова система
Рівень вищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Статус дисципліни	Обов'язкова / вибіркова
Форма здобуття освіти	Денна
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS / 90 годин
Мова викладання	Українська
Викладач	Малиновська Галина Василівна
Профайл викладача	https://www.krok.edu.ua/
Контактний телефон	+380666890076
E-mail	malynovskah@krok.edu.ua
Консультації	Очні консультації: 1 академічна година, щовівторка з 13.00 – 14.00 Online консультації: 1 академічна година, щовівторка з 13.00 – 14.00

1. Коротка анотація: Дисципліна «Фінансова система» є обов'язковою при підготовці фахового молодшого бакалавра за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та викладається на 2-му курсі (4-й семестр) в обсязі 3 кредитів за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS.

Дисципліна «Фінансова система» спрямована на формування у студентів цілісної системи знань про надання фундаментальних знань з функціонування фінансів та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства, розширення та поглиблення теоретичних знань студентів про фінансову систему держави, порядок формування та використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої її складової

Мета дисципліни – надання фундаментальних знань з функціонування фінансів та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства, розширення та поглиблення теоретичних знань студентів про фінансову систему держави, порядок формування та використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої її складової.

Завдання вивчення дисципліни «Фінансова система» полягають у: вивченні історичних процесів зародження, становлення та розвитку фінансових відносин в Україні та окремих зарубіжних держав; засвоєнні суті та механізму функціонування фінансів, їх функцій; розкритті теоретичних основ державних, корпоративних і міжнародних фінансів; засвоєнні засад функціонування фінансової системи держави; формуванні у студентів теоретичної і методологічної бази, необхідної для наступного оволодіння практикою використання фінансових інструментів; розумінні закономірностей у сфері фінансових відносин держави, господарюючих суб'єктів та населення, розкриття можливостей використання цих закономірностей у практиці фінансової роботи.

Предметом вивчення дисципліни є сукупність фінансових відносин, які виражають розподіл і перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту і національного доходу на макро – і мікрорівнях.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати: основні наукові підходи та сучасні концепції розвитку фінансів; структуру ланок фінансової системи держави та основні взаємозв'язки між ними; організаційну структуру управління фінансовою системою; фінансовий механізм держави та його складові; основні проблеми, які виникають в ході функціонування фінансового механізму та засоби їх розв'язання; форми і види фінансових ресурсів, які є у розпорядженні суб'єктів фінансових відносин; роль фінансів в розвитку ринкових відносин; можливості використання фінансів для формування ефективної економічної політики держави.

уміти: порівнювати та аналізувати погляди різних течій і шкіл та вчених; об'єктивно оцінювати економічні процеси, які відбуваються в суспільстві; аналізувати тенденції розвитку фінансової системи держави, їх окремих ланок, визначати вплив і взаємозв'язок фінансової сфери та соціально-економічних процесів у національній економіці; розробляти й вирішувати актуальні питання теорії і практики здійснення фінансової політики держави; застосовувати знання з фінансової науки в практичній діяльності.

2. Результати навчання:

РН 04. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН 14. Знати та застосовувати новітні технології та інструменти у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти набуває таких компетентностей:

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК 4. Розуміння принципів організації фінансових відносин.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

3. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин/ кредитів ECTS		
Загальна кількість годин / форма навчання	денна	заочна	дистанційна
лекції	14	-	-
семінарські заняття / практичні / лабораторні	26	-	-
самостійна робота	20	-	-
екзамен	30	-	-

4. Пререквізити. Викладання навчальної дисципліни базується на знаннях, отриманих в результаті вивчення попередніх навчальних дисциплін.

5. Технічне й програмне забезпечення / обладнання. Персональний комп'ютер, загальнонавчальні комп'ютерні програми, проектор, доступ до мережі Інтернет. Комп'ютер повинен бути облаштований відеокамерою та мікрофоном.

6. Політика курсу – студенти мають дотримуватись кодексу академічної доброчесності https://www.krok.edu.ua/download/nakazi/2018-10-18_kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf

Відвідування занять є обов'язковим компонентом освоєння курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) відпрацювання пропущених занять відбувається за погодженням із викладачем дисципліни. Вивчення курсу також можливе за індивідуальним графіком, що регламентується відповідним положенням.

У разі проведення занять в онлайн форматі, здобувач має під'єднатись до навчальної платформи де буде проводитись заняття. Заходити на навчальну платформу (*Teams*) виключно під своїм реальним прізвищем. Під час занять з використанням онлайн платформи *MS Teams* камера має бути увімкненою протягом всього заняття, мікрофон включається за потреби під час відповідей / запитань. У разі відсутності можливості включати камеру, студент має повідомити викладача та отримати дозвіл бути присутнім з вимкненою камерою. В разі не під'єднання та відсутності реакції здобувача на звернення викладача до нього особисто, здобувач вважається відсутнім на занятті.

1. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Суть, необхідність та функції фінансів

Об'єкт, предмет і завдання вивчення навчальної дисципліни “Фінансова система”. Структура навчальної дисципліни, зв'язок з іншими навчальними дисциплінами. Історичний аспект становлення та розвитку фінансової науки.

Предмет і метод фінансової науки. Фінансова наука в Україні. Сучасна світова наукова фінансова думка. Організація навчання. Особливості використання у навчальному процесі підручників, навчальних посібників, законодавчого та інструктивного матеріалу.

Фінансові категорії. Історичний характер фінансів, їх генезис. Фінанси – специфічна форма суспільних відносин, підсистема економічного базису. Об’єктивні передумови виникнення фінансів. Фінанси як економічна, вартісна, розподільна категорія. Специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення. Необхідність фінансів в умовах товарного господарства. Фінансові категорії як форма наукового пізнання сутності фінансових відносин. Прості й складні фінансові категорії. Взаємозв’язок фінансів з іншими економічними категоріями. Фінансові ресурси як матеріальні носії фінансових відносин. Склад та особливості централізованих і децентралізованих фінансових ресурсів.

Тема 2. Фінансова система України

Суть і поняття фінансової системи країни. Структура фінансової системи України. Принципи побудови фінансової системи. Сфери та ланки фінансових відносин: державні фінанси, фінанси суб’єктів господарювання, міжнародні фінанси. Фінансовий ринок як забезпечуюча ланка фінансової системи. Організаційна структура фінансової системи. Вплив фінансової системи на темпи та пропорції розвитку економіки.

Тема 3. Фінансової політика і фінансовий механізм

Сутність та завдання фінансової політики. Суб’єкти фінансової політики. Складові фінансової політики: монетарна і фіскальна політика, фінансова політика у сферах фондового та страхового ринку, у сфері міжбюджетних фінансів, боргова політика. Фінансова стратегія і фінансова тактика. Напрями реалізації фінансової політики: регламентування фінансових відносин у суспільстві та здійснення поточної фінансової діяльності. Типи фінансової політики: жорстка, помірна регламентація і політика мінімальних обмежень, політика стабілізації, економічного зростання і стимулювання ділової активності. Дискреційна і недискреційна фінансова політика. Етапи процесу формування і реалізації фінансової політики. Фінансова політика на сучасному етапі.

Суть фінансового механізму і його складові елементи. Фінансові методи. Фінансові важелі, стимули, санкції. Організаційна структура і правовий режим фінансового механізму. Взаємодія фінансового механізму з господарським механізмом і фінансовою політикою. Управління фінансами. Об’єкти і суб’єкти управління. Функціональні ланки процесу управління фінансами. Стратегічне й оперативне управління. Функції Президента, законодавчих і виконавчих органів влади та управління в галузі загального керівництва фінансами. Повноваження Міністерства фінансів та його структура у сфері оперативного управління фінансами. Управління фінансами на рівні міністерств, відомств, підприємств, домогосподарств.

Тема 4. Державні фінанси

Сутність і склад державних фінансів. Ланки державних фінансів. Характеристика загальнодержавних та місцевих фінансів. Централізовані та децентралізовані фінанси.

Економічна суть та методи мобілізації державних доходів. Види доходів до державного бюджету. Джерела доходів: внутрішні та зовнішні.

Економічна суть і класифікація державних видатків. Державні інвестиції, державні трансферти. Бюджетні кредити та їх роль в розвитку економіки країни.

Тема 5. Бюджет і бюджетна система

Економічна природа і суть бюджету. Бюджет як економічна та юридична категорія. Місце й значення бюджету в загальній системі фінансових відносин. Економічна сутність доходів і видатків бюджету, їх класифікація. Розподільна і контрольна функції бюджету. Бюджетний механізм фінансового регулювання в умовах переходу до ринкових відносин. Бюджетна політика держави. Фінансова програма оздоровлення економіки

України та роль бюджету в її здійсненні. Бюджетний устрій і бюджетна система. Поняття бюджетного устрою й бюджетної системи. Види бюджетів України. Розподіл доходів і витрат між ланками бюджетної системи. Бюджетне регулювання. Поняття закріплених і регулюючих доходів. Субвенції, субсидії, дотації, їх значення в збалансуванні бюджетів різних рівнів. Бюджетний процес, його поняття, основні елементи. Організація бюджетного планування та його удосконалення. Касове виконання дохідної та видаткової частини державного та місцевих бюджетів. Бюджетні права органів законодавчої і виконавчої влади. Роль державного бюджету у фінансовому забезпеченні економічного і соціального розвитку України. Формування доходів державного бюджету, їх склад і структура. Видатки державного бюджету. Основні напрямки використання бюджетних коштів. Видатки державного бюджету на соціальний захист населення. Фінансове забезпечення соціальних гарантій населення та фінансування галузей соціальної сфери. Державні видатки, пов'язані з регулюванням економіки. Фінансова підтримка суб'єктів народного господарства. Роль бюджету в здійсненні інвестиційних програм. Фінансова підтримка малого бізнесу. Бюджетний дефіцит. Поняття, причини виникнення. Проблеми скорочення й можливі джерела покриття бюджетного дефіциту.

Тема 6. Податки та податкова система

Суть і функції податків. Роль податків у фіскальній політиці держави. Класифікація податків, її ознаки. Види податків. Прямі і непрямі податки. Особливості окремих видів податків. Прибуткове оподаткування підприємств та організацій. Оподаткування доходів фізичних осіб. Сутність та фіскальна роль податку на додану вартість. Акцизний податок як форма специфічних акцизів. Мито як фіскальний інструмент та засіб митного регулювання. Основи земельного оподаткування в Україні. Плата за ресурси. Економічне призначення ресурсних платежів. Майнове оподаткування. Державне мито. Місцеві податки і

збори. Інші платежі до бюджету. Податкова система: поняття, основи побудови. Принципи й методи оподаткування. Податкова система України. Податкова політика. Сучасні податкові системи зарубіжних країн.

Тема 7. Державні цільові фонди

Склад фондів, їх економічна природа і призначення. Пенсійний фонд України: призначення, джерела формування, напрямки використання. Порядок нарахування і оплати обов'язкових страхових внесків на пенсійне страхування підприємствами й громадянами. Фонд соціального страхування на випадок тимчасової втрати працездатності: призначення, джерела формування, шляхи використання. Платники, об'єкт нарахування, ставки, джерела сплати обов'язкових платежів на соціальне страхування. Терміни сплати страхових внесків до бюджету. Призначення, джерела формування, напрями використання фонду соціального страхування на випадок безробіття. Механізм справляння обов'язкових страхових внесків на випадок безробіття. Інші централізовані і децентралізовані фонди цільового призначення. Порядок створення і використання фондів. Роль фондів в фінансовому забезпеченні економічних і соціальних програм. Деякі питання удосконалення системи позабюджетних фондів.

Тема 8. Місцеві фінанси

Суть місцевих фінансів, причини їх появи, їх склад. Місцеві фінанси як система. Основи фінансової автономії місцевих органів влади. Взаємозв'язок місцевих і державних фінансів. Функції місцевих фінансів. Роль місцевих фінансів у здійсненні політики зміцнення економічної самостійності адміністративно-територіальних формувань в умовах ринкових відносин. Фінансові ресурси місцевого самоврядування. Система місцевих фінансових інститутів. Місцеві бюджети, їх доходи. Загальнодержавні податки і збори, закріплені за місцевими бюджетами. Роль місцевих податків і зборів у формуванні доходів місцевих бюджетів. Види неподаткових надходжень у місцеві бюджети. Соціальна спрямованість видаткової частини місцевих бюджетів. Фінансування витрат місцевого господарювання. Фінансування адміністративного апарату місцевих органів влади. Інститут комунальної власності у системі місцевих фінансів. Цільові фонди органів місцевого самоврядування.

Тема 9. Державний кредит і державний борг

Характеристика стану бюджету держави та його показники. Антициклічна політика держави. Профіцит та дефіцит бюджету. Види дефіциту і причини його виникнення. Категорії „бюджетний дефіцит” і „державний борг”, їх порівняльна характеристика.

Характеристика державного кредиту та державних запозичень. Класифікація видів державного кредиту. Види державних запозичень та їх характеристика.

Види державного боргу. показники державного боргу. Обслуговування державного боргу. Джерелами погашення внутрішнього боргу. Методи управління державним боргом. Економічні наслідки державного боргу.

Тема 10. Фінанси суб'єктів господарювання

Фінанси підприємств, організацій, установ як вихідна ланка фінансової системи. Сутність фінансів суб'єктів господарювання, їх функції та основні принципи організації.

Грошові надходження підприємств, їх склад, економічна характеристика й класифікація. Розмежування коштів підприємств на власні й залучені. Виручка від реалізації продукції, робіт та послуг, її розподіл. Фактори, що впливають на її розмір.

Зміст і класифікація видатків підприємств.

2. Схема курсу

Тиждень /кількість годин	Тема	Вид заняття, розподіл годин	Джерела	Завдання	Термін виконання
1	2	3	4	5	6
1 / 2 год.	Тема 1. Суть, необхідність та функції фінансів Тема 2. Фінансова система України	Лекція, 2 год.	5, 7 - 9, 24, 26, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
2 / 2 год.	Тема 1. Суть, необхідність та функції фінансів Тема 2. Фінансова система України	Практичне заняття, 2 год.	5, 7 - 9, 17, 24, 26, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
3 / 2 год.	Тема 3. Фінансової політика і фінансовий механізм Тема 4. Державні фінанси	Лекція, 2 год.	5, 7 - 9, 24, 26, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
4 / 4 год.	Тема 3. Фінансової політика і фінансовий механізм Тема 4. Державні фінанси	Практичне заняття, 4 год.	7 - 9, 18, 21, 24, 26, 34, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень

1	2	3	4	5	6
5 / 2 год.	Тема 5. Бюджет і бюджетна система Тема 6. Податки та податкова система	Лекція, 2 год.	1, 7 - 9, 24, 26, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
6 / 4 год.	Тема 5. Бюджет і бюджетна система Тема 6. Податки та податкова система	Практичне заняття, 4 год.	3, 7 - 9, 24, 26, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
7 / 2 год.	Тема 7. Державні цільові фонди	Лекція, 2 год.	7 - 9, 24, 26, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
8 / 4 год.	Тема 7. Державні цільові фонди	Практичне заняття, 4 год.	7 - 9, 24, 26, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
9 / 2 год.	Тема 8. Місцеві фінанси	Лекція, 2 год.	5, 7 - 9, 24, 26, 31, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
10 / 4 год.	Тема 8. Місцеві фінанси	Практичне заняття, 4 год.	5, 7 - 9, 24, 26, 31, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
11 / 2 год.	Тема 9. Державний кредит і державний борг	Лекція, 2 год.	7 - 9, 24, 26, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
12 / 4 год.	Тема 9. Державний кредит і державний борг	Практичне заняття, 4 год.	7 - 9, 24, 26, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень

1	2	3	4	5	6
13 / 2 год.	Тема 10. Фінанси суб'єктів господарювання	Лекція, 2 год.	4, 7 - 9, 12, 13, 28, 24, 26, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
14 / 4 год.	Тема 10. Фінанси суб'єктів господарювання	Практичне заняття, 4 год.	4, 7 - 9, 12, 13, 28, 24, 26, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
Усього годин: 40	-	40 год.	-	-	-

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Суть, необхідність та функції фінансів	1
2.	Фінансова система України	1
3.	Фінансової політика і фінансовий механізм	2
4.	Державні фінанси	2
5.	Бюджет і бюджетна система	2
6.	Податки та податкова система	2
7.	Державні цільові фонди	4
8.	Місцеві фінанси	4
9.	Державний кредит і державний борг	4
10.	Фінанси суб'єктів господарювання	4
	Усього:	26

4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Суть, необхідність та функції фінансів	2
2.	Фінансова система України	2
3.	Фінансової політика і фінансовий механізм	2
4.	Державні фінанси	2
5.	Бюджет і бюджетна система	2
6.	Податки та податкова система	2
7.	Державні цільові фонди	2
8.	Місцеві фінанси	2
9.	Державний кредит і державний борг	2
10.	Фінанси суб'єктів господарювання	2
	Усього:	20

5. Методи навчання

Викладання курсу «Фінансова система» передбачає використання лекцій та практичних занять.

При вивченні дисципліни «Фінансова система» використовуються такі методи навчання: лекції, семінарські, індивідуальні заняття, консультації.

Лекція – основна форма проведення навчальних занять у вищому навчальному закладі, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу. Лекції мають за мету консультативно-оглядове означення проблеми та можливих напрямів її вирішення; проводяться із використанням слайдів за допомогою мультимедійного проектора.

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію щодо попередньо визначених тем, до котрих студенти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань (рефератів). На практичних заняттях організовується обговорення студентами питань з попередньо визначених робочою програмою тем у формі дискусій, обговорювання та рецензування есе, рефератів, доповідей. Практичні заняття призначені для детального розгляду окремих теоретичних положень навчальної дисципліни, формування умінь та навичок їх практичного використання шляхом виконання практичних завдань, вправ, кейсів. У рамках курсу передбачено вирішення задач.

Консультація – форма навчального заняття, за якої студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування. Консультація може бути індивідуальною або проводитися для групи студентів залежно від того, чи викладач консулює студентів з питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань, чи з теоретичних питань навчальної дисципліни.

Під час проведення лекційних, практичних занять, поряд з традиційними використовуються інноваційні форми та методи викладання навчального матеріалу, а саме: інтерактивні лекції, обговорення, диспути, або дебати, реферативні доповіді тощо.

Самостійна робота студентів (СРС) є основним засобом опанування навчальним матеріалом, засвоєння теоретичних знань, набуття умінь та практичних навичок у поза аудиторний час. У процесі самостійної роботи студенти вивчають теоретичні положення дисципліни, здійснюють самоконтроль своїх знань та вмінь.

До самостійної роботи студентів входить: опрацювання лекційного матеріалу; самостійне вивчення окремих питань курсу на основі навчальної літератури, монографій, наукових статей, законодавчих та нормативних актів; підготовка до обговорення окремих питань курсу; підготовка до практичних занять; розв'язування задач та виконання розрахункових завдань; підготовка до письмових контрольних робіт; підготовка до фіксованих виступів; підготовка рефератів.

Самостійна робота передбачає виконання передусім реконструктивно-варіативних, частково-пошукових та навчально-дослідних завдань, а саме: вивчення окремих змістових питань; реферування першоджерел; аналіз, синтез, порівняння, узагальнення явищ, фактів, закономірностей щодо логістичної діяльності ринкових суб'єктів, викладених у друкованих джерелах інформації (періодичних виданнях з питань логістики, Інтернет-порталах, офіційних Інтернет-сторінках асоціацій, організацій та підприємств), з метою підготовки відповідей на поставлені попередньо запитання; складання таблиць, графіків, ілюстрацій; підготовка до виступу на семінарському занятті; підготовка до обговорення ситуаційних завдань тощо.

Формами контролю за самостійною роботою студентів є: співбесіда, колоквіум, круглий стіл, реферат.

Співбесідою передбачається скорочена доповідь викладачеві, аналіз підібраних матеріалів по темі, надання особистих висновків.

Круглий стіл передбачає колективне обговорення групою теми, яку призначає викладач з колективним складанням висновків.

Реферат (доповідь) передбачає написання з обраної теми скороченої роботи, до складу якої входить: обґрунтування важливості обраної теми, стислий виклад матеріалу підібраної літератури з даної теми, докладний розгляд питань, обґрунтування висновків. До реферату додається список використаної літератури. Обсяг реферату – не менше 5 друкованих сторінок.

6. Методи контролю

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретного завдання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни (семестровий контроль) або логічного завершення розділів (атестаційний контроль).

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми поточного контролю: усне експрес-опитування; практичні, ситуативні, рольові завдання; індивідуальні письмові контрольні завдання; реферати (оглядові, тематичні); ініціативні доповіді студентів з питання, яке окремо досліджується.

Під час вивчення даної дисципліни виставляється проміжна атестація як форма проміжного контролю. Формою підсумкового контролю після закінчення вивчення дисципліни є екзамен.

7. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за шкалою Університету (0-100, з урахуванням необов'язкових завдань – 120 балів).

7.1. Схема нарахування балів з дисципліни

Види та зміст обов'язкових завдань	Максимальна кількість балів	Примітки
4-й семестр		
Підготовка до практичних занять, участь в обговоренні на заняттях	30	
Проміжне (модульне) тестування	30	по 15 балів за кожний модуль
Екзамен	40	
Разом:	100	

7.2. Умови нарахування балів

Індивідуальні виступи на практичному занятті – це навчально-контрольна форма, яка передбачає демонстрацію студентом знання конкретного положення (положень) або пояснення (тлумачення) питання семінарського заняття. (на усну відповідь на семінарському занятті відводиться 3-5 хв.)

Оцінювання усної відповіді на практичному занятті:

«20» (оцінка в балах) – студент повно, аргументовано, свідомо відповідає на питання;

«15» (оцінка в балах) – студент в основному повно розкриває теоретичний зміст питання, допускає помилки часткового характеру;

«10» (оцінка в балах) – студент відповідає в основному правильно, але не вміє зв'язати свою відповідь з іншими знаннями з дисципліни та використати їх для розв'язання практичного завдання;

«5» (оцінка в балах) – студент відповідає на питання частково правильно, з багатьма помилками та неточностями, при відповіді активно користується підручними матеріалами (читає з конспекту);

«0» (оцінка в балах) – студент не орієнтується в програмному матеріалі, не виконує практичного завдання, проте може дати часткову відповідь на окремі питання теоретичного характеру.

Участь у дискусії – публічне обговорення суперечливого питання.

Відповідно, ці якості (або їх відсутність) оцінюються викладачем:

«5» – активна участь у дискусії аргументованого характеру, що демонструє високий рівень знань студента з дисципліни;

«3» (оцінка в балах) – участь студента у запланованій дискусії з аргументованим формулюванням власної позиції, яке демонструє обізнаність в темі навчальної дисципліни, що розглядається;

«1» (оцінка в балах) – участь у дискусії, що не підкріплюється аргументами теоретичного характеру, а базується на практичному досвіді студента у конкретній сфері;

Експрес-опитування – спосіб діагностики знань студентів, що дає можливість швидкого контролю знань. Експрес-опитування включає в себе, як правило, 10 конкретних положень за темою семінарського заняття, на кожне з яких студент має дати одну відповідь. Форма відповіді «+» («ТАК») – коли положення студент вважає правильним, «-» («НІ») – коли положення хибне.

Кожна правильна відповідь оцінюється в 0,5 бала.

Доповідь з актуального питання – це усне повідомлення з питання, що передбачене планом семінарського заняття, або завдання для самостійної роботи студента, або проблемними питаннями (*відводиться 3-5 хв.*).

Оцінювання:

«5» (оцінка в балах) – тема розкрита повністю;

«3» (оцінка в балах) – тема розкрита частково;

«1» (оцінка в балах) – тема розкрита поверхнево.

Тест – коротке стандартне завдання, метод випробування, що застосовується у різних галузях науки для одержання кількісних характеристик певних явищ, у нашому випадку – знань.

Кожна правильна відповідь оцінюється в 0,5 бала.

Вирішення ситуативної задачі передбачає пояснення студентом відповіді на поставлене запитання.

Оцінювання ситуативної задачі:

«5» (оцінка в балах) – студент повно, аргументовано, свідомо відповідає на питання;

«4» (оцінка в балах) – студент в основному повно розкриває теоретичний зміст питання, допускає помилки часткового характеру;

«3» (оцінка в балах) – студент відповідає в основному правильно, але не вміє зв'язати свою відповідь з іншими знаннями з дисципліни та використати їх для розв'язання практичного завдання;

«2» (оцінка в балах) – студент відповідає на питання частково правильно, з багатьма помилками та неточностями, при відповіді активно користується підручними матеріалами (читає з конспекту);

«1» (оцінка в балах) – студент не орієнтується в програмному матеріалі, не виконує практичного завдання, проте може дати часткову відповідь на окремі питання теоретичного характеру.

Реферат – доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Оцінювання реферату:

«5» (оцінка в балах) – тема розкрита повно, рівень опрацювання теоретичних та нормативних джерел – високий, висновки самостійні та обґрунтовані, робота оформлена з дотриманням встановлених вимог;

«4» (оцінка в балах) – тема розкрита повно, рівень опрацювання теоретичних та нормативних джерел – високий, висновки самостійні та обґрунтовані, робота в основному оформлена з дотриманням встановлених вимог, проте є деякі недоліки;

«3» (оцінка в балах) – тема розкрита, рівень опрацювання теоретичних та нормативних джерел – достатній, присутні висновки, робота в основному оформлена з додержанням встановлених вимог, проте є деякі недоліки;

«2» (оцінка в балах) – тема розкрита поверхнево, рівень опрацювання теоретичних та нормативних джерел – недостатній, присутні висновки, що не завжди мають ознаки самостійності, робота в основному оформлена з додержанням встановлених вимог, проте є деякі недоліки;

«1» (оцінка в балах) – тема розкрита частково, рівень опрацювання теоретичних та нормативних джерел – низький, виклад роботи є копіюванням теоретичних положень підручників, відсутні висновки, робота в основному оформлена з дотриманням встановлених вимог, проте є деякі недоліки.

Для виступів з доповідями та презентаціями на теми індивідуальних завдань для підготовки студентів до практичного заняття:

Бали	Характер доповіді	Повнота висвітлення	Відповіді на запитання
9-10	Вільний творчий переказ	Висока	Вичерпні
7-8	Частковий переказ	Висока або середня	Вичерпні
5-6	Частковий переказ або читання	Середня	Неповні
3-4	Фрагментарний переказ або читання	Середня або низька	Фрагментарні
1-2	Окремі тези	Низька	Відсутні

7.2. Критерії підсумкового оцінювання

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка чотирибальною національною шкалою
90 та вище	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1 – 49	незадовільно

8 Методичне забезпечення

До уваги студентів: усі навчально-методичні матеріали (робоча програма навчальної дисципліни (силабус), конспект лекцій, плани практичних занять і самостійної роботи тощо) подані в Moodle.

9. Рекомендована література

1. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 року № 2456-VI [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
4. Закон України "Про підприємництво" від 07.02.1991 № 698-XII Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/698->
5. Назаренко А. С. Теоретичні підходи до визначення сутності економічної категорії "фінансовий потенціал підприємства" / А. С. Назаренко // Економіка. Фінанси. Право. – 2009. – №8. – С. 22-29.
6. Наказ Міністерство економіки України від 02.03.2007 N 60 "Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України" [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=97980&cat_id=38738.
7. Василик О. Д. Теорія фінансів: Підручник / О.Д. Василик - К.: НІОС, 2012 – 416 с.
8. Леоненко П.М. Теорія фінансів: Навч. Посібник / П.М. Леоненко - Київ: Центр навчальної літератури, 2005.
9. Романенко О.Р. Фінанси: Підручник / О.Р. Романенко - К: Центр навчальної літератури, 2014. -312с.
10. Науменков С. В. Особливості управління фінансами в холдингових компаніях / С.В. Науменков // Фінанси України. – 2008. - № 1. – С. 93-107. Мозговий О. М. Міжнародні фінанси: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2015. — 557 с.
11. Петрашко Л. П. Міжнародні фінанси: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Л.П. Петрашко — К.: КНЕУ, 2013. — 221 с.
12. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. ддля самост. вивчення дисципліни / Г.М. Азаренкова, Т.М. Журавель, Р.М. Михайленко – 2-ге вид., випр. і доп. - К.: Знання-Прес, 2009. - 287 с.
13. Аранчій В.І. Фінанси підприємств: навч. посіб. / В.І. Аранчій – К.: "Професіонал", 2010. - 304 с.
14. Біла О. Г. Фінанси підприємств: навч. посіб. / О.Г. Біла – Львів: «Магнолія 2006», 2008. – 383 с.
15. Боков О. Моніторинг соціальних стандартів та їх вплив на регіональний рівень життя населення України / О. Боков, В. Вітер // Україна: аспекти праці. – 2012. – № 8. – С. 28–34.
16. Мних О. Б. Особливості інноваційно-організаційного розвитку регіональної економіки в умовах поглиблення кризи / О. Б. Мних, Г. М. Захарчин, Є. В. Гончаров // Регіональна економіка. – 2011. – № 4. – С. 132—139.

17. Азаренкова Г.М. Фінансові ресурси та фінансові потоки: Теоретичний аналіз / Г.М. Азаренкова - НБУ; Укр. акад. банк. справи: Харківська філія. - Х. : ПП Яковлєва, 2012. - 02с.
18. Базилевич .Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси: .Навчальний посібник / За заг. ред. В.Д. Базилевича - К.; Атіка, 2012. - 368с..
19. Базилевич В.Д. Цінні папери. Практикум: Навчальний посібник / В.Д. Базилевич - К.: ЦУЛ, 2013. – 791 с.
20. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси / С.Я. Боринець - К.: Знання-Прес, 2008.-. 3.1.1 с,
21. Булгакова С.О., Василенко Л.І. та ін. Державні фінанси / С.О. Булгакова та ін.: Навч. підручник для студ. ВНЗ - К.:АВТ, 2014. - 389с.
22. Даниленко А.І., Береславська О.І., Бесараз Є.О. та ін. Фінансово-кредитні методи державного регулювання економіки / А.І. Даниленко та ін. - Інститут економіки ПАН України. - К., 2006. - 415 с.
23. Данілов О Д., Фліссак Н.П. Податки в Україні / О.Д. Данілов, Н.П. Фліссак : Учбовий посібник. - К. : УкрІНТЕЛ, 2009. - 348с.
24. Діденко В.М., Попова В.Д., Прядко В.В. Загальна теорія фінансів: Навч. посібн. для вузів екон. проф. III-IV р. акред. / Буковинський держ. фін.- екон. ін-т. - Чернівці: Ратуша, 2010. - 638с.
25. Зайцев О.В. Фінансові розрахунки. Теорія і практика: Навчальний посібник. - К.: ЦУЛ, 2013. – 548 с.
26. Кузнєцова А.Я. Теорія фінансів / А.Я. Кузнєцова : Навч. посіб. для студ. вузів. - Л.: ЛБІ НБУ, 2001.-156с.
27. Кремень О.І. Фінанси: Навчальний посібник / О.І. Кремень - К.: ЦУЛ, 2012. – 416 с.
28. Лайко П.А., Мних М.В. Фінанси підприємств / П.А. Лайко, М.В. Мних : Підручник для студ. вузів / Академія муніципального управління. - К.: Знання України, 2004.- 428с.
29. Макаренко М.І. Міжнародні фінанси / М.І. Макаренко : Навчальний посібник – К.: ЦУЛ, 2013. – 548 с.
30. Михайлів З.В., Гаталяк З.П., Горбаль Н.І. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини та валютні операції / З.В. Михайлів, З.П. Гаталяк, Н.І. Горбаль : Навч. посібник. - Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2004. - 244 с.
34. Міжнародні фінанси: Підручник / А.С. Філіпенко, Т.С.Шемерта ін.; за ред. О.І. Рогача. - К.: Либідь, 2003. - 784 с.
31. Ніколаєва О.М. Місцеві фінанси / О.М. Ніколаєва : Навчальний посібник.- К.: ЦУЛ, 2013. – 354 с.
32. Прямухіна Н.В. Ринок фінансових послуг Н.В. Прямухіна : Навчальний посібник. - К.: ЦУЛ, 2013. – 304 с.
33. Ушакова Н.М., Кучер Г.В., Александров В.Т., Недбаєва С.М. Державні фінанси: Інтегр. навч.-атест. комплекс: Навч. підручник -для. студ, ВНЗ /За ред. А.А. Мазаракі. - К.: АВТ, 2004. - Т. 2: Управління державним боргом. - 357 с.

34. Фінанси держави: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципл. / Львівська комерц. акад. / В.С. Загорський (уклад.) - Л., 2002. - 62с.

35. Фінанси зарубіжних країн: Навч. посібн. для студ. ВНЗ / За заг. ред. М.І. Кардіна. Волинський держ. ун-т ім. Лесі Українки.— К. : Кондор, 2004. — 384с.

36. Худолій Л.М. Теорія фінансів: Навч.-метод. посіб. / Європейський ун-т. — К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2003. — 167с.

37. Чернявська О.В. Словник фахівця фондового ринку: Навчальний посібник - К.: ЦУЛ, 2013. – 76 с.

38. Юрій С. І., Кізима Т. О., Злепко Н. П., Тріпак М. М. Фінанси: вишкіл студії / Тернопільська академія народного господарства. Інститут фінансів / С.Юрій (ред.). — Т. : Карт-бланш, 2002. — 357с.

Комунікації

1. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є **Moodle**. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт та інше – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу.
2. Електронне забезпечення навчання (**Moodle**):
  - » Якщо забули пароль/логін, відправте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: dist.center@krok.edu.ua.
  - » Лекції, плани практичних занять, завдання для самостійного опрацювання, методичні рекомендації для виконання курсової роботи та інше навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщені на платформі **Moodle**: дисципліна «Фінансова система».
  - » Інші засоби зв'язку: **Moodle** (форум курсу, приватні повідомлення).
3. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці дисципліни у **Moodle**, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на **Moodle**, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до **Moodle** є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу dist.center@krok.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.
4. Для проведення он-лайн лекцій, практичних занять використовується платформа **MS Teams**. Увійдіть за допомогою свого імені користувача і пароля Office 365.
5. З розкладом занять можливо ознайомитись на сайті Інституту.

Графіки консультацій викладачів Інституту управління природними ресурсами знаходяться [у персональному кабінеті](#) студента.

Для цього Вам потрібно обов'язково авторизуватись в системі Office 365. У разі виникнення запитань щодо входу у Ваш кабінет, пишіть на адресу support@krok.edu.ua

Кафедра менеджменту, економіки і туризму

Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень **Outlook** (корпоративна пошта Університету «КРОК» викладача курсу). Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Склав доктор філософії, викладач кафедри менеджменту, економіки і туризму Малиновська Галина Василівна.

Ухвалено кафедрою менеджменту, економіки і туризму (протокол № 1 від 28.08.2024 р.).